

Musicerende perfectionist

Deze week in *Folia maakt kennis*: **Fleur Bouwer**, psycholoog en klarinettist. Ze doet promotieonderzoek naar maatgevoel en speelt als klarinettist in binnen- en buitenland. tekst Dirk Wolthekker / foto Danny Schwarz

Promovenda microbiologie en NRC-columnist Rosanne Hertzberger noemt klarinettist Fleur Bouwer ‘een ontzettend intelligent iemand met pure rekenkracht in haar hoofd’. Het is volgens Rosanne alsof Fleur ‘een heel grote computer in haar hoofd’ heeft. ‘Fleur kan veel, doet veel en is vooral snel. Ze slaagde voor het Stedelijk Gymnasium in Haarlem met drie tieners, drie negens en een acht.’ Misschien klinkt het wat overdreven allemaal, maar aan de andere kant: Rosanne kan het weten want zij en Fleur zijn nichtjes en kennen elkaar dus al zo’n beetje hun hele leven. ‘In onze familie zitten veel muzikmakers,’ zegt Hertzberger. ‘Fleur en ik speelden vroeger allebei blokfluit, maar toen ik net een leuk wijstje kon spelen nam zij al deel aan het Prinses Christina Concours.’ Fleur Bouwer (Haarlem, 1985) studeerde klarinet aan het Amsterdams conservatorium. Daarvoorafgaand had ze al een lange ‘jeugdcarrière’ achter de rug als blokfluitist en pianist. Maar Fleur wilde spelen in een symfonieorkest. Pianist was wel wat erg solitair en blokfluiten maken geen deel uit van dergelijke orkesten. Een blaasinstrument moest het worden. ‘Dwarsfluitisten waren er al genoeg,’ zegt Fleur. ‘En voor de fagot en de hobo was ik te klein. Mijn

keus viel op de klarinet. Een pragmatische keuze hoor, want in het orkest van de muziekschool was nog wel plek voor klarinettisten.’ Tijdens haar studie aan het conservatorium begon Fleur ook nog eens aan een studie psychologie, maar dat betekende niet dat ze haar klarinet aan de kant schoof. Integendeel. Ze deed auditie voor de succesvolle muziekserie ‘Het Debuut’,

‘Fleur is een uitzonderlijke promovendus’

waarin ze optrad samen met pianist Martijn Willers en violiste Maria Milstein. Het lijkt alsof haar muziekcarrière vanaf toen in een stroomversnelling terecht kwam: ze werkte mee aan verschillende radio- en televisieopnames en was actief in de kamermuziek, zoals tijdens het internationale kamermuziekfestival Schiermonnikoog in 2009 en het Hortusfestival in 2010. Zij was onder meer te horen met het Groninger Mozart Ensemble en het Symfonieorkest Haerlem. Met pianist Martijn Willers werkt ze inmiddels al zes jaar samen.

‘Fleur is een on-ge-lo-fe-lij-ke doorzetter, vastbesloten om de dingen tot een succes te maken,’

zegt Willers. ‘Wat bovendien heel prettig aan haar is, is dat ze een heel goede regelaar is. Dat zie je onder musici niet zo vaak, dat zijn meestal chaoten. Fleur gaat er zozegd “vol in”. Zo heeft overal zin in en dat is heel inspirerend. Zo wilde ze met Maria en mij eens een stuk spelen van de Russische componiste Galina Oestvolkskaja. Dat is nogal een eigenzinnig en ongebruikelijk muziekstuk en Maria en ik zagen dat eigenlijk helemaal niet zitten, maar het bleek een voltref. Ze heeft een fotografisch geheugen en speelt soms gewoon composities uit haar hoofd. Laat ik het zo zeggen: ik heb soms het gevoel dat als ik de laatste trein zou moeten halen ik Fleur kan bellen om te vragen hoe laat die vertrekt.’ Maar wie denkt dat de klarinet het alfa en omega van Fleurs leven is, heeft het mis. Ze studeerde cum laude af als psycholoog met als afstudeerrichting brein en cognitie. Hoogleraar muziekcognitie Henkjan Honing haalde haar vervolgens binnen voor het verrichten van een promotieonderzoek, waar ze inmiddels twee jaar mee bezig is. Haar dissertatie gaat over maatgevoel. Het lijkt een perfecte mix van muziek en psychologie, brein en cognitie. Haar onderzoek richt zich op het blootleggen van de processen die het mogelijk maken dat mensen

Folia maakt kennis

de maat horen in muziek. Volgens Fleur is er nog veel onduidelijk over deze menselijke eigenschap. Vragen die zij in haar onderzoek probeert te beantwoorden zijn onder meer: hoe gewoon is het dat wij op de maat muziek kunnen maken en of je daar muzikles voor nodig hebt.

‘Fleur is een uitzonderlijke promovendus,’ zegt promotor Honing. ‘Vrijwel iedereen bij onze opleiding is naast onderzoeker op de een of andere manier ook wel musicus, maar Fleur brengt dat met een parallelle carrière als musicus ook in de praktijk. Als psycholoog én musicus nam ze als het ware de juiste “gereedschapskist” mee voor het onderzoek dat ze nu verricht. Daarbij voert ze wetenschappelijke experimenten uit om de theorie te onderbouwen, maar ook om deze uit te breiden en vooral preciezer te maken. Ze heeft zich in twee jaar tijd zo in mijn vakgebied ingelezen en ingewerkt dat ik haar nu al als “collega” beschouw. “Een beetje” of “ongeveer” is voor Fleur niet goed genoeg. Het moet “perfect”, daar hou ik erg van. Ik verwacht en hoop dat ze over een jaar of tien ook hoogleraar is. Niet alleen omdat ze theoretisch en praktisch zeer onderlegd is, maar ook omdat ze voor een breed publiek duidelijk weet te maken hoe belangrijk ons vakgebied is.’ ■■■

Folia Radio zendt op 20 maart een interview uit met Fleur Bouwer. Aan de orde zullen komen haar leven als klarinettist, haar eigen muziek en muziekonderzoek. Te beluisteren via Amsterdam FM, in de ether op 106.8 en op de kabel op 103.3, tussen 16.00 en 17.00 uur. Vanaf de volgende dag terug te luisteren via foliaweb.nl/radio. De uitzending is op zaterdagmiddag 15.00 uur terug te zien op Salto TV. Daarna via salto.nl.